

“A Europa haurien de decidir també els catalans i no només els euròcrates”

Jens-Peter Bonde (Dinamarca, 1948), copresideix Independència/Democràcia, el grup que aplega els crítics i els euroescèptics al Parlament Europeu. A Bonde, que és diputat des del 1979, se'l coneix com a “Mr. Transparency” per les seves demandes constants de transparència en les institucions europees. Ara que s'acaben d'acomplir els cinquanta anys del Tractat de Roma, Bonde reivindica el paper de les regions a Europa.

Vostè és eurodiputat des de fa gairebé trenta anys però el seu partit representa l'euroescèpticisme. És més euroescèptic ara o quan va començar?

—Sóc euroescèptic en diferents nivells. La meitat dels escèptics volen enderrocar la UE. D'altres, com jo, som reformistes i volem canviar la UE, acostar-la més a la democràcia i la transparència. D'ençà que vaig arribar al Parlament les coses han canviat molt. En aquella època jo era contrari a l'entrada de Dinamarca a la UE. Ara sé cada detall del funcionament de la UE i com més en sé més crític em torno en relació a la construcció d'aquest projecte. Sé que la Comissió Europea no decideix mai per votació. És un desastre si es mira des d'un punt de vista democràtic en les institucions. També ha canviat la meua visió en relació amb les persones de la Comissió. Abans els veia com a enemics, ara els veig com a ostantges. No poden implantar el que prometen perquè són ostantges.

—L'actual primer ministre italià i expresident de la Comissió Europea, Romano Prodi, va dir que vostè i ell són amics encara que vostè treballa per destruir Europa i ell per construir-la.

—Això no és cert. Som amics i ens

agrada fer broma. No estic a favor de la desintegració de la UE. Estic a favor de la integració, però també a favor de la democràcia, no de deixar que les forces del mercat prenguin les decisions.

—Quina seria la UE ideal per vostè?

—D'entrada, voldria transparència. La Comissió Europea i el Consell haurien de treballar públicament, que hi hagi accés als documents. Sóc un parlamentari escollit pel poble, però no puc intervenir en la creació d'una legislació. Poca cosa canvia després que les lleis es discuteixen al Parlament. Els lobbies tenen molta més influència. Després, voldria també proximitat, descentralització. Els catalans, per exemple, haurien de poder decidir també sobre Europa, i no només els euròcrates. Només si una decisió no es pogués decidir a àmbit regional o de país de manera eficient, aleshores es podria traspasar a un nivell més alt. Aleshores no hi hauria res a perdre i sí molt a guanyar. Actualment, el 85% de les lleis les decideixen a porta tancada unes persones que no han estat escollides pel poble. Volem que totes les lleis siguin decidides de manera oberta i pel Parlament.

—Quines competències exclusives deixaria vostè per Brussel·les?

—Sí depenguis de mi, molt poques. Les decisions, com més a prop del Par-

lament, millor. Crec que és molt difícil establir una autèntica democràcia a àmbit europeu. La gent no coneix els polítics de Catalunya, de Flandes. Només coneix els polítics de la seva regió, però no els dels altres estats membre.

—Darrerament, un dels debats més intensos ha estat el de la Constitució Europea. El seu país, Dinamarca, encara no l'ha ratificada. Quines són les mancances d'aquest text?

—El problema principal és que treu poders de les nacions i regions i el posa en mans dels lobbistes de Brussel·les. Així es perd democràcia. El Parlament Europeu guanya més influència, però guanyem molt menys del que es perd. És una constitució feta per a algú que no són els votants. Una pregunta fàcil que ens podem fer, és: On sóc jo? On és el vot català? On és el vot de les regions?

—Doncs no deu ser perquè les regions, almenys en aparença, no estiguin representades a Brussel·les. Per exemple, a través del Comitè de les Regions, un gran edifici amb molts funcionaris... No fan pressió?

—Gens ni mica. No funciona. No coneix cap diputat del Parlament Europeu que hagi llegit ni un sol document del Comitè de les Regions. És un edifici molt bonic, però la seva influència és zero. Jo estava molt a favor d'aquesta institució, i la veia com un lloc on la regió catalana, la regió basca, la regió irlandesa podrien prendre part de la construcció d'Europa. Però no s'hi fa res.

—Dinamarca és, però, un dels països que està fora de l'Eurozona. Quins inconvenients veuen en l'euro?

—Una moneda comuna, com l'euro o el dòlar, només serveix com a eina per fer transaccions bancàries internacionals i per al turisme. Cadascú ha de tenir-ne la seva per a les operacions internes. El problema de tenir una única moneda és que no pots ajustar la teua economia. No pots prevenir l'atur o crear feina. Si no pots fer ajustos entre

els estats membres, aleshores la política econòmica no funciona. Només està bé tenir una moneda única si tens un nivell d'ingressos similar en tots els països. Als danesos no ens agradaria tenir euro. El 1992 vam fer un referèndum i la proposta va ser refusada. L'any 2000 vam repetir i va ser refusat de nou. Hi ha massa diferències entre els països europeus. Nosaltres tenim una economia molt forta. De fet, crec que els va millor les coses als països que no tenen l'euro.

—**El fins fa poc president del Parlament Europeu, Josep Borrell, insisteix molt a advertir que una de les coses que paralitza la UE és el criteri d'unanimitat a l'hora de prendre decisions...**

—Sí, hi estic d'acord. La regla normal per prendre decisions hauria de ser la de majoria qualificada. Amb la nova constitució, Alemanya tindria el doble de vots que Espanya, perquè el vot es basa en el nombre d'habitants. Això crec que

destruïria la UE, perquè Alemanya i Turquia podrien bloquejar-ho tot i serien uns aliats molt forts. Aquest sistema seria conflictiu.

—**Seria un obstacle perquè els estats membre acceptessin entrada de Turquia a la UE?**

—Jo estic a favor que tot país europeu faci part de la UE, però les coses s'haurien de canviar. No es pot tenir un sistema de majoria doble basada en el nombre de ciutadans, perquè si és així ningú no acceptarà Turquia, Ucraïna, Bielorússia i altres grans nacions europees. A més, hi ha d'haver normes flexibles a la lliure circulació de treballadors, que impedeixin la destrucció del nostre mercat laboral amb l'entrada d'aquesta mà d'obra. No s'hauria de permetre la transferència massiva de treballadors barats a una altra part més rica. Perquè, si els turcs envien els seus treballadors qualificats a l'Europa occidental, com podran desenvolupar el

seu propi país? No seria bo ni per a ells ni per a nosaltres.

—**La formació d'un grup polític ultradretà al Parlament ha esverat molts europeus.**

—A mi personalment no m'agrada que hi siguin, però tenen el dret de formar un grup, ningú no els ho pot prohibir. Si van ser escollits pel poble...

—**Aquest passat cap de setmana s'ha celebrat el cinquantè aniversari del Tractat de Roma. Com veu la UE per als propers cinquanta anys?**

—Espero que sigui una regió amb una economia molt competitiva, que els problemes del medi ambient s'hagin solucionat i que s'acabin les amenaces al clima, que tinguem unes institucions comunitàries manades per vots i no per buròcrates i que estiguin guiades per camins transparents.

*Jordi Miró
Brussel·les*